

MASARYKOVA UNIVERZITA
PRÁVNICKÁ FAKULTA

Exekuční řízení v ČR

Exekuční titul

12. dubna 2016

JUDr. Ing. Radovan Dávid, Ph.D.

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

Pojem a předmět civilních exekucí

Podstata a funkce exekučního řízení

- Právní vztahy založené na normách hmotného práva
- Vynutitelnost práva předpokládá uplatnění odpovídajících mocenských prostředků
- Stát zajišťuje legislativní činnost spojenou s tvorbou právního řádu a současně je povinen plně garantovat dodržování právního řádu
- Donucující zákrok státu proti povinnému se však musí uskutečnit postupem, který je přesně a podrobně stanoven právními předpisy

Nalézací a exekuční řízení

- Ochrana subjektivních práv spočívá
 - V autoritativním zjištění, že uplatňované právo existuje
 - Ve vynucení tohoto práva
- Autoritativní zjišťování - nalézací řízení
- Nucené uskutečnění práva - exekuční řízení

- V řízení o určení práva nebo vztahu, v řízení o osobním stavu a v řízení, kde se návrh zamítá postačuje ochrana v podobě autoritativního zjištění práva
- V případě rozhodnutí ukládajících plnění (vyjma nahrazení projevu žalovaného) a nesplnění tohoto plnění povinným může dojít k donucení

Exekuční právo

- Je souborem právních norem, které upravují činnost soudu, soudních exekutorů, stran a dalších subjektů exekučního řízení při realizaci plnění, uloženého povinnému subjektu vykonatelným rozhodnutím (státního) orgánu, jež se uskutečňuje za pomoci donucujících prostředků státní moci.
 - Macur, J. Kurs občanského práva procesního - Exekuční právo. Praha: C. H. Beck, 1998, s. 5

Prameny civilních exekucí

- Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád
 - Zejména část šestá
- Zákon č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád)
- Zákon č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních
- Vyhláška č. 37/1992 Sb., o jednacím řádu pro okresní a krajské soudy
- Vyhláška č. 330/2001 Sb., o odměně a náhradách soudního exekutora

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

Činnost soudu před nařízením výkonu rozhodnutí

Výzva k dobrovolnému splnění povinnosti

- § 259 OSŘ
 - Návrh oprávněného
 - Před návrhem na nařízení výkonu rozhodnutí
 - Účelnost
- Předseda senátu
 - Předvolá povinného
 - Vyzve povinného k dobrovolnému splnění povinnosti

Pomoc soudu

■ § 260 OSŘ

- Jde-li o vymáhání výživného pro nezletilé dítě, poskytne soud na žádost účastníka pomoc při zjišťování bydliště toho, komu z rozhodnutí vyplývá povinnost.
- Na žádost účastníka, kterému rozhodnutí přiznává právo na zaplacení peněžité částky, dotáže se soud toho, komu je zaplacení peněžité částky uloženo, zda a od koho pobírá mzdu nebo jiný pravidelný příjem, popřípadě u kterého peněžního ústavu má své účty a jaká jsou čísla těchto účtů.
- Dotázaný je povinen odpovědět soudu do jednoho týdne od doručení dotazu. Nesplní-li tuto povinnost nebo uvede-li v odpovědi nepravdivé nebo neúplné údaje, může mu soud uložit pořádkovou pokutu.

Prohlášení o majetku

■ § 260a - 260h OSŘ

- Kdo má vykonatelným rozhodnutím přiznanou peněžitou pohledávku, může soudu před podáním návrhu na výkon rozhodnutí navrhnout, aby předvolal povinného a vyzval ho k prohlášení o majetku.
- Oprávněný je povinen doložit listiny prokazující, že pohledávka nemohla být uspokojena ani za pomoci § 260 OSŘ příkázáním pohledávky z účtu, a stejnopis rozhodnutí (nebo jiné listiny).
- Ten, kdo byl k prohlášení o majetku předvolán, je povinen se dostavit k soudu osobně.

Prohlášení o majetku

- Předvolání k prohlášení o majetku musí obsahovat
 - účel výslechu
 - poučení o následcích, jestliže prohlášení bude odmítnuto nebo jestliže v něm budou uvedeny nepravdivé nebo hrubě zkreslené údaje
 - event. výzvu k předložení seznamu majetku
- Před zahájením výslechu soud předvolaného vyzve, aby uvedl úplné a pravdivé údaje o majetku povinného, a znovu ho poučí o následcích nesplnění této povinnosti a o následcích odepření prohlášení.

Prohlášení o majetku

- V prohlášení o majetku je předvolaný povinen uvést
 - plátce mzdy nebo jiného příjmu postižitelného srážkami ze mzdy a výši tohoto nároku
 - peněžní ústavy, u nichž má účty, výši pohledávek a čísla účtů
 - dlužníky, u nichž má jiné peněžité pohledávky, důvod a výši těchto pohledávek
 - osoby, vůči nimž má jiná majetková práva nebo majetkové hodnoty, jejich důvod a hodnotu
 - movité věci (spoluvlastnický podíl na nich) povinného a kde, popřípadě u koho se nacházejí
 - nemovitosti (spoluvlastnický podíl na nich) povinného
 - podnik povinného a jeho části a kde se nachází

Prohlášení o majetku

- O výsledku předvolaného soud vyrozumí oprávněného
- Oprávněný může předvolanému klást otázky jen se souhlasem soudu

- Právní jednání povinného týkající se jeho majetku, které učinil poté, co bylo předvolanému doručeno předvolání k prohlášení o majetku, jsou vůči oprávněnému neúčinné.

MASARYKOVA UNIVERZITA PRÁVNICKÁ FAKULTA

Předpoklady pro nařízení výkonu rozhodnutí

Předpoklady pro nařízení výkonu rozhodnutí

- Exekuční titul
- Vykonatelnost
- Doložka vykonatelnosti

Exekuční titul

- Rozhodnutí civilních soudů
- Dále podle § 274 OSŘ a § 40 EŘ:
 - rozhodnutí soudů a jiných orgánů činných v trestním řízení, pokud přiznávají právo nebo postihují majetek;
 - rozhodnutí soudů ve správním soudnictví;
 - rozhodnutí rozhodčích komisí a smírů jimi schválených;
 - rozhodnutí státních notářství a dohod jimi schválených;
 - notářské a exekutorské zápisy se svolením k vykonatelnosti sepsaných podle zvláštních zákonů
 - vykonatelných rozhodnutí orgánů veřejné správy včetně platebních výměrů, výkazů nedoplatků ve věcech daní a poplatků a jiných rozhodnutí, jakož i vykonatelných smírů;
 - vykonatelných rozhodnutí a výkazů nedoplatků ve věcech nemocenského pojištění a sociálního zabezpečení;
 - rozhodnutí orgánů Evropských společenství;
 - jiných vykonatelných rozhodnutí, schválených smírů a listin, jejichž soudní výkon připouští zákon.

Exekuční titul

- Právní účinky exekučního titulu
- Exekuční titul jako prostředek vymezení subjektů, obsahu a rozsahu výkonu rozhodnutí

Exekuční titul

■ § 261a OSŘ:

- Výkon rozhodnutí lze nařídít jen tehdy, obsahuje-li rozhodnutí označení oprávněné a povinné osoby, vymezení rozsahu a obsahu povinností, k jejichž splnění byl výkon rozhodnutí navržen, a určení lhůty ke splnění povinnosti.
- Neobsahuje-li rozhodnutí soudu určení lhůty ke splnění povinnosti, má se za to, že povinnosti uložené rozhodnutím je třeba splnit do tří dnů a, jde-li o vyklizení bytu, do patnácti dnů od právní moci rozhodnutí.

■ Obdobně v § 40 EŘ

Změna v osobě oprávněného a povinného z exekučního titulu

- Po vydání exekučního titulu mohou nastat právní skutečnosti, které znamenají změnu v jeho obsahu.
- § 256 OSŘ
 - Proti jinému, než kdo je v rozhodnutí označen jako povinný, nebo ve prospěch jiného, než kdo je v rozhodnutí označen jako oprávněný, lze nařídít a provést výkon rozhodnutí, jen jestliže je prokázáno, že na něj přešla povinnost nebo právo z rozhodnutí.
 - Přejedání povinnosti nebo práva lze prokázat jen listinou vydanou anebo ověřenou státním orgánem nebo notářem, pokud nevyplývá přímo z právního předpisu.
- Obdobně v § 36 EŘ

Vydobytí plnění vázaného na podmínku nebo na vzájemnou povinnost

■ § 262 OSŘ

- Jestliže je to, co ukládá rozhodnutí povinnému, vázáno na splnění podmínky nebo na splnění vzájemné povinnosti oprávněného nebo omezené doložením času, lze nařídit výkon rozhodnutí, jen prokáže-li oprávněný, že se podmínka splnila, že sám svou vzájemnou povinnost vůči povinnému již splnil, popřípadě je připraven ji splnit, nebo že nastal doložený čas.
- Je třeba k potvrzení o vykonatelnosti rozhodnutí připojit listinu vydanou nebo ověřenou státním orgánem nebo notářem, z níž je patrné, že se splnila podmínka, že oprávněný splnil svou vzájemnou povinnost, popřípadě je připraven ji splnit, nebo že nastal doložený čas.

■ Obdobně v § 43 EŘ

Doložka vykonatelnosti

- Také potvrzení o vykonatelnosti
- § 261 odst. 2 OSŘ:
 - K návrhu na výkon rozhodnutí je třeba připojit stejnopis rozhodnutí, opatřený potvrzením o jeho vykonatelnosti. Potvrzením o vykonatelnosti opatří rozhodnutí soud, který o věci rozhodoval jako soud prvního stupně. Stejnopis rozhodnutí není třeba připojit, jestliže se návrh na výkon rozhodnutí podává u soudu, který o věci rozhodoval jako soud prvního stupně.
- Srov. také § 41 EŘ

Děkuji za pozornost.